
Індивідуальна віктимологічна профілактика насильницьких кримінальних правопорушень

Валентин Васильович Коваленко

Національної академії правових наук України

ORCID 0000-0002-2041-250X

Для цитування цієї статті:

Коваленко Валентин Васильович. Індивідуальна віктимологічна профілактика насильницьких кримінальних правопорушень. International Science Journal of Jurisprudence & Philosophy. Vol. 3, No. 1, 2024, pp. 1-8 doi: 10.46299/j.isjpp.20240301.01.

Надійшла до редакції: 11 грудня 2023 р.; **Схвалено:** 31 січня 2024 р.;

Опубліковано: 01 лютого 2024 р.

Анотація: Злочинність, як прояв протиправних посягань, є однією з актуальних проблем нашої держави, а протидія їй – важливий напрямок діяльності держави в цілому, та правоохоронних державних органів зокрема. В системі індивідуальної профілактики кримінальних правопорушень важливе місце займає віктимологічна профілактика. Віктимологічна профілактика злочинності – це сукупність заходів, спрямованих на запобігання злочинності шляхом зниження у населення чи в окремих громадян ризику стати жертвою злочинних посягань. Віктимологічна профілактика злочинності, може зіграти свою ефективну роль у системі заходів протидії насильницькій злочинності. Слід для реальних жертв від насильницьких кримінальних правопорушень вести та взяти таких осіб на профілактичний облік, попередньо провівши заходи на зниження процесу стати жертвою від даного кримінального правопорушення.

Ключові слова: віктимологічна профілактика, індивідуальна, кримінальне правопорушення, насильницька злочинність.

---

1. Вступ

Індивідуальна профілактична робота передбачає необхідність передбачення поведінки окремих осіб у найбільш типових небезпечних ситуаціях і, отже, передбачення віктимізації на індивідуальному чи груповому рівні. В індивідуальній профілактиці важливе значення має диференціація відношення потенційних потерпілих до поведінки в кримінологічних ситуаціях та до можливих наслідків своєї поведінки. Така диференціація визначає тактику запобіжної роботи і щодо потенційних злочинців, і щодо потенційних потерпілих. Вона особливо важлива для запобігання кримінальних правопорушень зі зміною ролей «злочинець-жертва», де можливі різні комбінації необережної провини з різним поєднанням її форм самовпевненості і недбалості для кожної зі сторін.

Індивідуальна віктимологічна профілактика має бути спрямована на усунення ймовірності вчинення кримінальних правопорушень щодо потерпілого шляхом вирішення конфліктної ситуації правомірним способом. У зв'язку з цим, завданнями індивідуальної віктимологічної профілактики є: виявлення та облік усіх агресивних потерпілих, поведінка яких має провокаційний характер; вибір форм, методів та засобів профілактичного впливу, здійснення повсякденного контролю за віктимологічно небезпечними потерпілими; усунення ситуацій, що загрожують заподіянням шкоди.

Індивідуальна віктимологічна профілактика щодо осіб з негативною, але не протиправною

поведінкою, а також щодо потенційних жертв, чия поведінка характеризується як нейтральна або навіть позитивна, має свої особливості. Її мета полягає в тому, щоб, підкріплюючи вживані заходи безпеки, перетворити потенційних потерпілих на активний елемент протидії злочинцям.

2. Мета

Метою дослідження є розкриття ролі індивідуальної віктимологічної профілактики щодо запобігання вчинення насильницьких кримінальних правопорушень.

3. Матеріали і методи

Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо запобігання вчинення кримінальних правопорушень; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що провадять свої науково-практичні дослідження у царині кримінології, зокрема щодо індивідуальної віктимологічної профілактики насильницьких кримінальних правопорушень.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: системно-структурний метод, методи синтезу та аналізу дали змогу ґрунтовно вивчити поняття насильницьких дій та їх ознаки. Конкретно-соціологічні (узагальнення, опитування, анкетування, вивчення особових справ), статистичний, порівняльний та документальний методи використано для з'ясування стану, структури та динаміки насильницьких кримінальних правопорушень в Україні. Логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

4. Результати

У науковій статті розкрито завдання індивідуальної віктимологічної профілактики, а саме: виявлення та облік усіх агресивних потерпілих, поведінка яких має провокаційний характер; вибір форм, методів та засобів профілактичного впливу, здійснення повсякденного контролю за віктимологічно небезпечними потерпілими; усунення ситуацій, що загрожують заподіянням шкоди. Визначено два основні напрямки індивідуальної віктимологічної профілактики запобігання вчинення насильницьких кримінальних правопорушень. З'ясовано сталі загальновизнані положення організації індивідуальної профілактики. Розглянуто специфічні методів виявлення об'єктів віктимологічної ситуації та віктимного наказу.

5. Перспективи

В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на підходах, які розглянуті у аналізованих ситуаціях, використовуючи їх стосовно конкретного потенційного потерпілого, чия кримінологічно значуща поведінка пов'язана з виникненням або розвитком небезпечної ситуації. Такого роду персоніфікація індивідуальної профілактики базується, як потенційного потерпілого складовим компонентом кримінологічної ситуації, яка включає обстановку кримінальних правопорушень.

6. Постановка проблеми

Індивідуальна профілактична робота передбачає необхідність передбачення поведінки окремих осіб у найбільш типових небезпечних ситуаціях і, отже, передбачення віктимізації на індивідуальному чи груповому рівні. В індивідуальній профілактиці важливе значення має диференціація відношення потенційних потерпілих до поведінки в кримінологічних ситуаціях та до можливих наслідків своєї поведінки. Така диференціація визначає тактику запобіжної

роботи і щодо потенційних злочинців, і щодо потенційних потерпілих. Вона особливо важлива для запобігання кримінальних правопорушень зі зміною ролей «злочинець-жертва», де можливі різні комбінації необережної провini з різним поєднанням її форм самовпевненості і недбалості для кожної зі сторін.

Індивідуальна віктимологічна профілактика має бути спрямована на усунення ймовірності вчинення кримінальних правопорушень щодо потерпілого шляхом вирішення конфліктної ситуації правомірним способом. У зв'язку з цим, завданнями індивідуальної віктимологічної профілактики є: виявлення та облік усіх агресивних потерпілих, поведінка яких має провокаційний характер; вибір форм, методів та засобів профілактичного впливу, здійснення повсякденного контролю за віктимологічно небезпечними потерпілими; усунення ситуацій, що загрожують заподіянням шкоди.

Індивідуальна віктимологічна профілактика щодо осіб з негативною, але не протиправною поведінкою, а також щодо потенційних жертв, чия поведінка характеризується як нейтральна або навіть позитивна, має свої особливості. Її мета полягає в тому, щоб, підкріплюючи вживані заходи безпеки, перетворити потенційних потерпілих на активний елемент протидії злочинцям.

7. Аналіз останніх досліджень і публікацій

В Україні на дисертаційному рівні також було досліджено питання вчинення окремих насильницьких кримінальних правопорушень та запобігання їх проявам. Здійснимо їх короткий теоретичний аналіз. О. Ю. Юрченко у своїй дисертаційній роботі присвятив питання дослідженню віктимної поведінки потерпілих від тяжких насильницьких злочинів проти життя та здоров'я особи. У цій роботі проаналізовані різноманітні види віктимної поведінки, створена типологія жертв від розглядуваного виду злочинів, запропоновано комплекс заходів щодо віктимологічного запобігання тяжким насильницьким злочинам і створення віктимологічної програми профілактики тяжкої насильницької злочинності проти особи [15]. У своїй роботі О. І. Дітріх розглянув кримінально-правову характеристику насильства як способу вчинення корисливих злочинів проти власності із застосуванням насильства [6]. У дисертаційному дослідженні А. О. Йосипів «Насильницька злочинність: детермінанти та протидія органами внутрішніх справ», зокрема, запропоновано поняття «особи злочинця, що вчиняє насильницькі злочини», визначено його основні ознаки, виокремлено найбільш важливі у віктимологічному сенсі особистісні характеристики жертв, які детермінують їх підвищену віктимність [6]. Предметом дисертаційного дослідження І. Б. Медичкого є вплив соціальних факторів (політичного, економічного, ідеологічного, організаційно-управлінського та ін.) на показники злочинності в період становлення України як незалежної держави, а також питання профілактичного впливу на злочинність з метою зменшення її рівня [11]. О. О. Ходимчук вивчав кримінально-правові та кримінологічні аспекти насильницької злочинності осіб з психічними аномаліями; детермінанти та особливості механізму вчинення насильницьких злочинів особами з психічними відхиленнями, а також практика правоохоронних та судових органів щодо запобігання злочинам даного виду [14].

У роботі Б. М. Головкина дається розгорнута кримінологічна характеристика тяжких насильницьких злочинів проти особи, запропоновано комплекс заходів загальносоціального, спеціально-кримінологічного та індивідуального попередження [5]. І. П. Васильківською виокремлено основні напрями раннього попередження злочинів підлітків, висловлено пропозиції стосовно вдосконалення правової бази сімейного виховання у напрямі профілактики злочинів неповнолітніх [2]. Проте, незважаючи на чималу кількість праць, присвячених означеній проблемі, спірними та невирішеними й надалі залишаються багато питань, які потребують додаткового дослідження. У роботах зазначених авторів не ставилася мета дослідження окремого аспекту, а саме індивідуальної віктимологічної профілактики насильницьких кримінальних правопорушень. У зв'язку з цим не набули достатнього

висвітлення деякі особливості та напрями індивідуальної роботи окремими правоохоронними підрозділами з урахуванням специфіки даних кримінальних правопорушень.

8. Виклад основного матеріалу

Одна з особливостей віктимологічної профілактики полягає в тому, що вона має свій самостійний об'єкт запобіжного впливу. Індивідуальна віктимологічна профілактика займає особливе місце у загальній системі запобіжних заходів і будується головним чином на двох напрямках:

1) виявлення найбільш віктимного контингенту - об'єкта профілактики (у тому числі осіб, які в силу особливостей поведінки та їх особистісних властивостей, можуть виявитися найбільш ймовірними жертвами насильства) та визначення імовірнісного прогнозу віктимності окремих громадян або видових груп - на основі типологічних методів;

2) нейтралізація негативного до осіб на різних стадіях й у різних формах (навчання, виховання, контроль, забезпечення особистої безпеки), має кінцевою метою корекцію чи усунення віктимності в окремих громадян.

Можна побачити, що обидва напрями індивідуальної віктимологічної профілактики - припускають і різні адресати дослідження та впливу. У першому випадку мова йде лише про реальних і потенційних потерпілих; у другому - не лише потерпілі, а й їхнє найближче оточення, соціальні зв'язки і мікросередовище.

Можливості та перспективність індивідуальної віктимологічної профілактики засновані, як зазначалося, на визнанні потерпілих від кримінальних правопорушень (реальних та потенційних) носіями певної сукупності особистісних та поведінкових характеристик.

До основних віктимологічних ідей, що мають значення для організації індивідуальної профілактики, ставлять вже сталі загальновизнані положення про те, що:

а) поведінка жертви часто надає значний вплив на мотивацію злочинної поведінки, вона може полегшувати і навіть провокувати її, впливає на вибір способу реалізації злочинного наміру, на характер і тяжкість злочинних наслідків. І, навпаки, вибір правильної лінії поведінки в небезпечній ситуації дозволяє відводити загрозу злочинного зазіхання або, принаймні, знизити тяжкість злочинних наслідків;

б) ймовірність трансформації особи на жертву правопорушення визначається мірою її віктимності, що у своє чергу залежить від сукупності особистих властивостей конкретної особи, її соціальної ролі, а також типу ситуації (звідси у віктимології здавна прийнято розрізняти особистісну, рольову та ситуативну віктимність);

в) віктимність, таким чином, залежить від сукупності соціально-психологічних властивостей особистості, її соціального та правового статусу, рольових функцій;

г) віктимність - категорія, що піддається регулюванню та корекції; надаючи позитивний вплив на найбільш уразливі особистісні та поведінкові характеристики певної типологічної групи потерпілих.

Метою індивідуальної профілактики є позитивна корекція особистості, що тягне за собою зміни її поведінки з антигромадської до лояльної, яку схвалює суспільство [1, с. 249].

Віктимологічна наука в цілому та віктимологічне прогнозування, зокрема, (як один із напрямків віктимологічної профілактики) базуються на тому, що потерпілі не становлять однорідної маси. Сукупність тих чи інших соціально-психологічних властивостей специфічна для різних типологічних груп. Нерідко такі характеристики різняться суттєво залежно від характеру вчинених кримінальних правопорушень, місця та характеру поведінки потерпілих у злочинній ситуації та інших факторів. При цьому найбільш типові комбінації особистісних та поведінкових якостей, що сполучаються з характером і специфікою різних кримінальних правопорушень, набувають своєї значущості як фактору віктимності і дозволяють оцінювати відповідну групу потерпілих як представників певної типологічної категорії. Єдність індивідуальних властивостей особистості з типовими елементами його найближчого

середовища утворюють соціальний тип особистості і знаходить своє реальне втілення в поведінці кожної окремої особи. На цьому, власне, і будується поведінкова типологія різних категорій потерпілих [4].

Залежно від характеру поведінки жертв кримінальних правопорушень виокремлюють:

1) агресивних потерпілих (це потерпілі, поведінка яких полягає у нападі на майбутнього злочинця або інших осіб (т.-зв. агресивні насильники) або у агресії в інших формах, наприклад, у образі, наклепі, знущанні (т.-зв. агресивні провокатори); 2) активних потерпілих (це потерпілі, поведінка яких не пов'язана з нападом або поштовхом у формі конфліктного контакту, але спричинення їм шкоди відбувається за їх активного сприяння (свідомі підбурювачі, необережні підбурювачі і т. д.); 3) ініціативних потерпілих (це потерпілі, поведінка яких має позитивний характер, але призводить до спричинення їм шкоди (ініціативні за посадою, ініціативні за соціальним становищем, ініціативні за особистими якостями); 4) пасивних потерпілих (це потерпілі, які не здійснюють опору або протидії злочинцеві у зв'язку з різними причинами (наприклад, постійно або тимчасово не здатні до опору); 5) некритичних потерпілих (це потерпілі, які проявляють необачність або невміння правильно оцінювати життєві ситуації (особи з низьким освітнім рівнем, особи з низьким інтелектом, неповнолітні, особи похилого віку, психічно хворі); 6) нейтральних потерпілих (це потерпілі, поведінка яких є абсолютно позитивною; вона не була жодним чином негативною і не викликала злочинних діянь; у межах своїх можливостей потерпілий критично сприймав ситуацію) [10].

Індивідуальна віктимологічна профілактика щодо осіб з нейтральною, але не протиправною поведінкою, а також щодо потенційних жертв, чия поведінка характеризується як нейтральна або навіть позитивна, має свої особливості. Її мета полягає в тому, щоб підкріплювати вжиті заходи безпеки, перетворити потенційних потерпілих на активний елемент протидії злочинцям. При цьому кінцевою метою індивідуальної віктимологічної профілактики, незалежно від характеру поведінки потенційних жертв населення - повинні стати позитивні зміни особистості для того, щоб її наказ у небезпечній ситуації нейтралізував або значно зменшив ймовірність і тяжкість шкідливих наслідків. Саме цій меті служать усі численні рекомендації, адресовані потенційним жертвам насильства та спрямовані на те, щоб уникнути несприятливого результату небезпечних ситуацій та заподіяння шкоди – незалежно від того, чи стосуються вони необачної поведінки на вулиці, на транспорті, у сфері дозвілля, міжособистісних конфліктів та ін. [9].

Для розробки таких рекомендацій і в цілому для забезпечення потреб індивідуальної віктимологічної профілактики важливо враховувати, що форми та методи виявлення її об'єктів мають деякі відмінності від традиційних форм, що використовуються в кримінологічній профілактиці. Специфічними є і джерела отримання необхідної для цієї роботи інформації. Для цілої кримінологічної профілактики зазвичай використовуються матеріали слідчої та судової практики, дані оперативно-розшукової діяльності правоохоронних органів; заяви та скарги громадян; соціографічні та статистичні відомості; результати судово-психіатричної, медичної, криміналістичної та інших експертиз; публікації в засобах масової інформації.

Що ж до індивідуальної віктимологічної профілактики, то тут в основу виявлення потенційних потерпілих покладається, по-перше, типова віктимна поведінка особи, в таких ситуаціях, які не були реалізовані в кримінальних правопорушеннях. Оскільки оцінка такої ситуації проводиться за повної відсутності даних про можливих злочинців, вона ґрунтується лише на аналізі характеру поведінки потенційних жертв та прогнозі їхньої ймовірнісної віктимізації. Джерелом інформації для такого аналізу служать різні дані та повідомлення, що надходять в правоохоронні органи на осіб з протиправною або іншою негативною поведінкою. В такому випадку, відбувається своєрідний відбір за віктимологічними параметрами, а самі особи найчастіше є об'єктами віктимологічної та кримінологічної профілактики.

До специфічних методів виявлення об'єктів віктимологічної ситуації та віктимного наказу, в основі якого лежать не тільки типологічні характеристики певних груп осіб (реальних і

потенційних жертв), а й особливості кримінальної ситуації, характерні для тих чи інших насильницьких кримінальних правопорушень. В такому випадку, важливого значення має виявлення самих віктимологічних ситуацій, розвиток яких прогнозується з урахуванням специфіки того чи іншого кримінального правопорушення (імовірність вбивства, заподіяння шкоди здоров'ю, зґвалтування тощо), а також максимально можливе використання інформації, що отримується від реальних і потенційних жертв насильства.

Зрозуміло, що більш ретельно виявляються особи, здатні в силу своїх особистісних якостей ставати жертвами насильницьких кримінальних правопорушень, чим ширше коло виявлених небезпечних ситуацій для таких осіб, тим ефективніше має бути організована профілактична робота. Власне цієї мети підпорядковане вивчення реальних і потенційних жертв. Щоб на основі даних про те, кому завдається шкода, виявити їх найбільш типові особистісні та поведінкові характеристики, специфічні, але в той же час типові небезпечні ситуації, в яких підвищується індивідуальна віктимність. Такі вивчення та аналіз дозволять, як зазначалося, здійснити типологію потерпілих від різних насильницьких кримінальних правопорушень і встановити найбільш типові параметри та особливості видової і групової віктимності [8].

Отже, у широкому плані йдеться про інформаційне забезпечення організації профілактичної роботи. Його значення, крім усього іншого, полягає в тому, що всі профілактичні заходи, націлені в даному випадку на профілактику віктимної поведінки та запобігання небезпечним наслідкам насильницьких кримінальних правопорушень, усі плани правоохоронних органів та організацій, покликаних втілювати ці заходи в життя, повинні розроблятися і реалізовуватися на основі саме профілактично значущої інформації, на інформаційних даних про злочинність у конкретному районі, її причинах та умовах, про осіб, які вчиняють насильницькі кримінальні правопорушення, у нерозривному зв'язку з інформацією про осіб, чії соціально-психологічні якості, вказують на їхню підвищену віктимність.

Протидія кримінальних правопорушень за допомогою заходів індивідуального запобігання являє собою конкретизацію загальносоціальних і спеціальнокримінологічних запобіжних заходів стосовно окремих осіб. Така робота насамперед спрямована на усунення несприятливих впливів на конкретну особу, які можуть призвести до формування антигромадської спрямованості та суспільно небезпечної поведінки; застосування негайних заходів щодо попередження злочинів, що готуються, та припинення спроб їх вчинення [12, с. 175-176].

Профілактична діяльність завжди як відомо, виділена різними видами інформації, сукупність яких складають інформаційну систему органів і організацій, що здійснюють профілактику злочинності. Воно дозволяє повніше і точніше відповісти на питання про те, хто, коли, де і як стає жертвою насильства; в зв'язку з чим виявляються найбільш віктимні якості особистості потерпілих, їх встановлення та погляди; у чому специфічні особливості їх віктимної поведінки; які типові елементи характерних небезпечних ситуацій; якою мірою, в якому зв'язку та яка саме додаткова інформація необхідна для профілактики такого роду насильницьких кримінальних правопорушень [13].

Для індивідуальної та загальної віктимологічної профілактики єдиним засобом є, як уже зазначалося, нейтралізація небезпечних ситуацій, у яких, ще не виявилися можливі заподіювачі шкоди та є умови, що дозволяють орієнтуватися лише на певні типи потенційних потерпілих [3]. Різниця однак полягає в тому, що такий підхід у аналізованих ситуаціях персоніфікується, використовується стосовно конкретного потенційного потерпілого, чия кримінологічно значуща поведінка пов'язана з виникненням або розвитком небезпечної ситуації. Такого роду персоніфікація індивідуальної профілактики базується, як потенційного потерпілого складовим компонентом кримінологічної ситуації, яка включає обстановку кримінальних правопорушень.

Список літератури:

- 1) Бандурка О.М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: [монографія] / О.М. Бандурка, О.М. Литвинов. Харків: ХНУВС, 2011. 308 с.
- 2) Васильківська І. П. Кримінологічні аспекти сімейного виховання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001 208 с.
- 3) Віктимологічна профілактика окремих видів злочинів [Текст] : тези доповідей круглого столу. (Київ, 29 квітня 2014 року) / ред. кол. О. М. Джужа, В. В. Василевич, Т.Л.Кальченко та ін. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2014. 215 с.
- 4) Віктимологія : навч. посіб. / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін. ; за ред. В. В. Голіни і Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2017. 308 с.
- 5) Головкін Б. М. Сімейно-побутові конфлікти у системі детермінації умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Х., 2002. 218 с.
- 6) Дітріх О. І. Насильство у складах корисливих посягань на власність за кримінальним правом України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. К., 2009. 207 с.
- 7) Йосипів А. О. Насильницька злочинність: детермінанти та протидія органами внутрішніх справ : дис. .... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів : Львівськ. держ. ун-т внутр. справ, 2009. 290 с.
- 8) Кримінологія : підручник [Текст] / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
- 9) Лех Р.В. Профілактика віктимної поведінки особи, як жертви насильницьких злочинів. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2022/dissertation/20827/areflekhhrv.pdf>
- 10) Марисюк К.Б. Типи жертв злочинів. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/may/2427/vnulpurn201582474.pdf>
- 11) Медицький І. Б. Вплив соціальних факторів на злочинність в умовах становлення незалежної Української держави : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Івано-Франківськ, 2007. 223 с.
- 12) Немченко О.І. Запобігання злочинам, що вчиняються неповнолітніми з психічними відхиленнями: кримінологічні засади. Запоріжжя. Дніпровський металург, 2011. 212 с.
- 13) Протидія злочинності. URL: <https://visnikkau.webnode.com.ua/news/protidiya-zlochinnosti/>
- 14) Ходимчук О. О. Насильницька злочинність осіб з психічними аномаліями та її запобігання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. К., 2005. 244 с.
- 15) Юрченко О. Ю. Роль віктимної поведінки потерпілих при вчиненні тяжких насильницьких злочинів проти життя та здоров'я особи в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Х., 2004. 188 с.

Individual victimological prevention of violent criminal offenses**Valentin Kovalenko**

National Academy of Legal Sciences of Ukraine

ORCID 0000-0002-2041-250X

Abstract: Crime, as a manifestation of illegal encroachments, is one of the urgent problems of our state, and combating it is an important area of activity of the state as a whole, and law enforcement agencies in particular. In the system of individual prevention of criminal offenses, an important place is occupied by victimological prevention. Victimological crime prevention is a set of measures aimed at preventing crime by reducing the risk of becoming a victim of criminal offenses in the population or in individual citizens. Victimological prevention of crime can play an effective role in the system

of countermeasures against violent crime. It is necessary for real victims of violent criminal offenses to keep and take such persons into preventive registration, having previously taken measures to reduce the process of becoming a victim of this criminal offense.

Keywords: victimological prevention, individual, criminal offense, violent crime.
